

3. november 2016

UPA 2016/61

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiupparput:

"Ilinniartoqarneq pillugu inatsimmik" taaneqartup naleqqussarnissaa siunertaralugu attuumassuteqartut soorlu suliffeqarnerup iluani illuatungeriit ilinniarnermullu atatillugu atuagarsorfiit atuarfiit akuutinneqarnissaat pisariaqarnersoq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut, taamaasiornikkut qularnaarumallugu, inatsisip ingerlalluarnissaa taamatullu Inatsisartuni amerlanerussuteqarluartunit innuttaasunillu tapersersorluarneqarnissaa.

(Demokraatit Inatsisartuni gruppiat)

Inatsisartuni amerlanerussuteqarluartunit tapersersorneqarpoq annertuumik suliniutigineqassasoq ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu suliffissanik- aamma ilinniartut sullivissaannik pilersitsiortornissaq. Tamannalu tupinnarpallaanngilaq eqqarsaatigigaanni inuusuttut pisuussutitta annersarigaat aamma inuusuttut taamatullu kinguariit ilinniarluarsimasut taakkuummata siunissami inuiaqatigiit sanarfineranni tungaviusussat - aamma pisariaqartussat tamatta kissaatigisatsit namminersulivinnissatsinni.

Taamaattumik ajornartorsiutit pioreersut aaqqinneqartariaqarput ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu suliffissanik- aamma ilinniartut sullivissaannik pilersitsiortornikkut pingaarnerutillugu ilinniartitaanerup ilinniartoqarnerullu nutaaliortiginissaat aamma minnerunngitsumik: Partiit tamarmik akuutinneqassasut kiisalu suliffeqarnerup iluani illuatungeriit akuutinneqassasut qularnaarumallugu, innersuussutigineqartut tulluurtut tamarmik tusarneqarnissaat aamma immikkoortumi suliniutissatut eqqarsaatigineqartunut pisariaqartitsineq naapertorlugu ilanngunneqarnissaat.

Aamma tamannarpiaq pissutigalugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuuteqartut ernummatigaat, suliffeqarnerup iluani kattuffiit arlallit misigisarmassuk, kissaatimik misilittakkamillu pisariaqartitsineq naapertorlugu ilaatinneqartannginnerat - aamma naliginnaasumik mianersoqqussutiginikumassuk inatsisissatut siunnersuut Naalakkersuisut UPA16 sioqqullugu tusarniutiginikuusaat. Isornartorsiorneqartut ilagaat "ilinniartoqarneq pillugu inatsimmi" eqqarsaatigineqarsimannngimmat branchemiit branchemut pissutsit assigiinngitsorujussuusut, eqqarsaatigalugit ilinniartut/ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu sulisut brancheni ataasiakkaani qassit - piviusorsioortumik - atorfinitsinneqarsinnaanersut. Branchit ilaat allanut naleqqiullutik amerlanerusunik ilinniartoqarsinnaapput - tamannalu pissuseq pingaaruteqarluinnartoq inatsisissatut siunnersuummi pigineqareersumi ersinngilaq. Tamanna ajorpoq aamma tulluutissagaluarpog

tamanna naleqqussarneqartuuppat inatsisissatut siunnersuutip UPA17-mi saqqummiunneqannginnerani. Aamma taamaappoq ilinniarnermut atatillugu atugassorfiit atuarfiit eqqarsaatigalugit: Ilinniarnerminnut atatillugu atuarfimmi sungiusaatigalugu sulisussanik qassinik taakku tiguisinnaappat?

Pissutsit taakkorpiaat pissutigalugit isumaqarpugut aamma tulluassasoq Ilinniartitaanermut Naalakkesuisoqarfik suliamut ilanngunneqartuuppat, naalakkersuisoqarfiup taassuma ilinniarnermut atatillugu atuagarsorfiit atuarfiit aamma ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu atuarfimmi sulinerit akisussaaffigimmagit. Tassunga atatillugu naalakkersuisoqarfik qulequttamut paasissutissanik tunniussaqaarsinnaaqqooqaaq, qanoq iliorluta ilinniartut akornanni ikerinnakkut taamaattartut ikilisarsinnaanerigut pillugit, tamanna naliginnaasumik annertuumik unamminarsinnaasarmat. Unamminartoq naalakkersuisoqarfiup aamma allatigut sulissutigisaa.

Taamaattumik uggornarpoq, "ilinniartoqarneq pillugu inatsit" piviusunngortinneqarmat akuusut inatsisissamut siunnersuutip sananeqarnerani naammattumik akuutinneqarsimannngimmata. Immikkut uggornarpoq tunngaviusumik Inatsisartuni tapersorsorneqarluarmat, "Ilinniartoqarneq pillugu inatsimmik" ilusilersuissasugut aamma piffissaq ungasinnerusoq isigalugu atasinnaasumik - aamma inuusuttorpassuit inatsimmik malinnittussanngortussat, nuannarilersinnaasaannik.

Tassunga atatillugu siunnersuuteqartunit naqissusissallugu pingaaruteqarpoq, ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu sulilersussat taamatullu ilinniartut, "ilinniartoqarneq pillugu inatsisip" nassataanik atorfinitsinneqartussat, sullivimminni toqqissisimanissaat - sullivimmi ukiuni arlalinni ilinniarnerminnut atatillugu sungiusaatigalugu sulinerminni sinaakkutaasussami. Ilinniartut aamma ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu sulisut toqqissisimanissaat ulorianartorsiortinneqalersinnaavoq, sulisitsisoq isumaqalissagaluarpat "ilinniartoqarneq pillugu inatsit" kipparippallaamik sananeqarsimasoq aamma ulluni naliginnarni sakkutut atorsinnaanngitsoq.

Ajornerpaamik kingunerisinnaavaa, sulliviit "ilinniartuuneq pillugu inatsisip" siunertaanut assortuilernerat - tamatumalu ilinniartut ilinnernerminnullu atatillugu sungiusaatigalugu sulisut pikkorissusaat toqqissisimanerallu innarlarsinnaavai. Tamanna pissappat, suallanngitsuussuugut. Taava - oqaatigilluaannarlugu - inuusuttut suliffissaaleqinerat sullivitta igaasa sisamaasut iluanni kisassavarput, kissaatigisatsitullu angoqqusarput pitsanngorsaanissaq angunngitsoorlugu. Alla - piviusorsiuunngilluinnartoq - kingunerisinnaasoq tassaavoq, ernummatigigatsigu ilinniartut ilinniarnerminnut atatillugu sungiusaatigalugu sulisutut ilinniartutullu aallartinnissaminnut kajumissuseerussinnaanissaat, ilinniagartik naatsorsuutigisaminnut naapertuutinngimmat. Allatut oqaatigalugu: Inuiaqatigiittut akissaqartinnngilarput inuusuttatta ilinniartut ilinnernerminnullu atatillugu sungiusaatigalugu sulisut amerlavallaat ikerinnakkut unittalernissaat, pissutigalugu "ilinniartuuneq pillugu inatsit" aallaqqaataaniit iluamik

suliarineqarsimanginnera.

Inatsisiliornermi sapinngisamik amerlanerpaat akuutinneqarnissaannut tunngavilersuutitta pingajuat tassaavoq inatsisip piviusunnngortinnissaata akisunera. Inatsisissatut siunnersuut tamakkiisumik atuutilerpat "ilinniartuuneq pillugu inatsit" ukiumut 50 millioner koruuninik akeqartassaaq. Sunniut kissaatigisarput angussagaluarutsigu, aningaasaliissutit pitsaasumik aningaasaliissutaasimassapput pisariaqarporli, amerlanerussuteqarluartut tapersersuinissaat ilaallutik inatsisissatut siunnersuummut susassaqlutik akuusut. Tassunga ilanngutissaaq, siunnersuummi siunertarineqarmat immikkoortut ilinniartunik imaluunniit ilinniarnerminnut atatillugu sungiusaatigalugu sulisussanik pilersaarutit naapertorlugit atorfinitsitsisinnaangitsut ilinniartunik imaluunniit ilinniarnerminnut atatillugu sungiusaatigalugu sulisussanik atorfinitsitsinngitsoornissaminnut akiliisinneqartarnissaat.

Siunnersuutip aqunnissaanut 2,5 millioner koruunit immikkoortinneqarput assigalugu sisamanik sulisoqarnissaq inassisimasussanik Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfimmi. Apeqqutaavoq tulluunnerussannginnersoq, inatsimmik aqutsineq maannakkut atuuttumi AMA-mi ilaasuuppat (Sulisitsisut suliffeqarnermut akitsuutaat) sulisitsisut akilersoriigaat. Taamaaliornikkut aaqquussinerit nutaat pilersinnissaa pisariaartissagluarpoq, tassami allaffissorneq nutaarluinnaq pilersinneqartussaamat, siunnersuut saqqummiunneqartoq naapertorlugu.

Suliffeqarnerup iluani kattuffiit pingasut, Nusuka, SIK aamma GE Naalackersuisunut ammasumik allagaqarnikuupput kaammattuillutik Naalackersuisut suleqatigiisitaliussasut, ataatsimoorluta pilersinniassagatsigit ilinniartut sulliviit aamma ilinniarnermut atatillugu sungiusaatigalugu sulliviit amerlanerusut. Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu aamma Nunanut allanut tunngasunut Naalackersuisup kattuffiit ammasumit allagaat pillugu akivoq suleqatigiisitamik pilitserusulluni, "ilinniartuuneq pillugu inatsit" akuersissutigineqareerpat. Naalackersuisup akisussaasup akissutaani tunngaviuvoq, siunnersuutip UKA16-mi suliarineqarnissaa - maannakkulli paasinarsivoq siusinnerpaamik UPA17-mi Inatsisartut ataatsimiilerpata saqqummiunneqarsinnaasoq. Tamatuma tungaanut siunnersuut tulluarsarneqarsinnaagalarpat qujanassagalarpoq taamaasilluni siunnersuutip pingaauteqaqisup inuusuttatsinnullu pingaaruteqaqisup amerlanerpaanit tapersersorneqarnissaa.